

Van: [REDACTED]
Aan: ["vergunningen@wur.nl"](mailto:vergunningen@wur.nl)
Onderwerp: Verzoek om aanvullingen voor Ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd bij de Provincie Gelderland.
t. a. v. [REDACTED]
Datum: woensdag 29 juli 2020 15:12:14
Bijlagen: [image002.jpg](#)

Beste [REDACTED]

Ten aanzien van uw aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming met zaaknummer 2020-003274 en ons telefoongesprek van gisteren hierover, het volgende:

1. Op het aanvraagformulier is aangegeven dat het een ontheffingsaanvraag betreft voor heel Gelderland. U vraagt in principe een ontheffing aan voor onderzoek in heel Nederland. Graag een bevestiging daarvan.
2. U vraagt ontheffing aan voor Wageningen University & Research. Wat ik van u begreep zijn dit twee verschillende rechtspersonen. Voor de Flora en faunawet hadden deze twee instanties ook hun eigen ontheffing, die is afgegeven door RVO. Het betrof de ontheffingen FF/ 75A/ 2015/014 (University) en FF/ 75A/2015/007 (Research?). Van deze laatste ontheffing zijn bij ons geen gegevens bekend. Mogelijk is het kenmerk verkeerd genoteerd. Zou u de bijbehorende ontheffingen en achtergronddocumenten (projectplan, briefwisseling, etc.) nog kunnen achterhalen? De gegevens zijn bij RVO niet meer openbaar, maar nog wel op te vragen. Dit enkel voor de volledigheid, want in principe zijn de beide ontheffingen al verlopen en de projectplannen gebaseerd op een andere wetgeving.
3. Graag verneem ik of de aanvraag is bedoeld voor twee onafhankelijke ontheffingen (University en Research) of dat ze nu onder een noemer worden aangevraagd. Dan zal een van de twee, de andere daarvoor moeten machtigen. In het geval er twee ontheffingen nodig zijn, kan er nog een aanvraag worden ingediend (deze worden uiteraard samen behandeld) en krijgt deze een eigen zaaknummer. Er is dan wel twee keer leges verschuldigd.

Helaas is er op het moment een lange wachttijd voor de ontheffingsprocedures, waardoor de aanvragen pas laat in het besluittermijn worden opgenomen. Zover ik begreep zijn beide ontheffingen inmiddels verlopen, het is juridisch dan niet meer mogelijk deze te verlengen. Een verlenging had echter maar voor een korte tijd afgegeven kunnen worden omdat de wet veranderd is en ook de soorten waarop de wet van toepassing is. Daarbij was ook voor een tijdelijke verlenging eerst instemming nodig geweest van de verschillende provincies.

Voorheen werden ontheffingen (voor toen nog de Flora en faunawet) afgegeven door RVO. Sinds de Wet natuurbescherming (2017) ligt het bevoegd gezag hiervoor voor het grootste deel bij de provincies (op diverse hoofdinfrastructuur, militaire terreinen, Schiphol en bijvoorbeeld de Noordzee na) zie ook:

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/wet-natuurbescherming/taken-en-rolverdeling-bevoegdheden>

Zoals aangegeven bestaat er een mogelijkheid om bij een provincie een ontheffing aan te vragen die ook voorziet in een ontheffing in een andere provincie. Dit op basis van artikel 1,3 lid 1, 3 en 4, van de Wnb. Dit artikel wordt door sommige provincies anders uitgelegd. Er zijn een aantal provincies die bij voorbaat niet mee willen werken aan dergelijke "landelijke" ontheffingen, omdat zij vinden dat allen zij bevoegd gezag zijn binnen de provinciegrenzen. Door het vele extra werk en de juridische en ecologische discussies over de voorschriften die in het besluit moeten komen en wat wel en niet ontheven mag worden, zijn helaas steeds minder provincies bereidt om mee te werken.

Dit betekent dat voor die provincies dan alsnog een aparte ontheffing bij die betreffende provincie moet worden ingediend. De laatste stand van zaken is dat de provincies Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen en Utrecht meestal nog meewerken aan generieke ontheffingen en dat voor de provincies Limburg, Noord-Brabant, Noord-Holland, Overijssel, Zeeland en Zuid-Holland een aparte ontheffing moet worden aangevraagd.

4. Graag vernemen wij voor welke provincies u om instemming verzoekt en bij welke provincies u separaat een ontheffing zult aanvragen. U kunt de provincies van deze provincies erop wijzen dat er een generieke aanvraag loopt bij ons, zodat ze hier alsnog bij aanhaken. Ik wil u er wel op wijzen dat een ontheffingsprocedure als deze, meestal lang duren, omdat er ook veel partijen bij betrokken zijn.

Om een goede beoordeling van de ontheffingsaanvraag Wnb te kunnen doen, zijn nog een aantal aanvullende gegevens nodig. Via de brief van 7 juli 2020 bent u hiervan op de hoogte gebracht. Voor de duidelijkheid zal ik hieronder de benodigde aanvullingen wat verder toelichten. Het is geen volledig overzicht. Het staat u vrij om de benodigde informatie zelf aan te vullen. Maar als de materie vreemd is, adviseer ik u een ecologisch adviesbureau in te schakelen.

5. Aanvraag:

U noemt in uw aanvraag een aantal verboden uit de Wet natuurbescherming waarvoor u ontheffing aanvraagt. Het betreffen verboden voor soorten die beschermd zijn onder Vogelrichtlijn (art. 3.1 Wnb) Habitatrichtlijn (art. 3.5 Wnb) en Andere soorten (art. 3.10 Wnb). U dient per verbod de soortgroep(en) te noemen (vogels, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, reptielen, amfibieën, ongewervelden, planten etc.) waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd. Waar nodig specificeren per soort. Ook dient u voor de verboden vangmiddelen te specificeren bij welke soortgroep(en) deze worden ingezet. Dit kunt u samenvatten in een tabel, zie ook onder 6. De motivatie waarom dit verbod niet anders dan overtreden kan worden, voor welk algemeen (wettelijk) belang dit nodig is, wat de effecten op de staat van instandhouding (SVI) zijn en welke maatregelen worden genomen om te mitigeren, moeten beschreven staan en volgen uit een projectplan. Voor alle soorten en dus ook soorten die niet onder genoemde wetsartikelen vallen of hiervan zijn vrijgesteld geldt altijd de zorgplicht, u hoeft (en kunt) hier echter geen ontheffing voor aanvragen in het kader van de Wnb.

6. Projectplan:

Een behandeling per soortgroep is voor de rapportage zelf het meest overzichtelijk en leesbaar, voeg daarnaast wel altijd een overzichtstabel toe waarbij per verbod de verschillende soortgroepen of specifieke soorten worden genoemd, zoals genoemd in punt 5, zodat er geen misverstanden ontstaan over de aangevraagde verboden.

In het projectplan moet in ieder geval staan:

- welk wettelijke belang van toepassing is;
- per soortgroep welke onderzoeksmethoden en handelingen worden uitgevoerd, welke protocollen daarbij worden gevolgd, welke overtreding van verboden Wnb daarvoor noodzakelijk zijn en waarom er geen reële alternatieven mogelijk zijn (wbt methode/ periode/ locatie); waarom een ontheffing dus nodig is;
- welke verboden vangmiddelen er worden ingezet;
- welke maatregelen genomen worden om schade, lijden of ongemak zoveel mogelijk te beperken;
- wat de effecten op de staat van instandhouding is per soortgroep/ specifieke soort en of deze hierdoor niet in gevaar komt;
- Voor de soorten die niet beschermd zijn onder Wnb geldt de zorgplicht, dit valt buiten de ontheffing maar er dient in het projectplan en het werkprotocol wel aangegeven te worden hoe hiermee wordt omgegaan;

7. Ecologisch werkprotocol:

Een concreet onderzoeksprotocol/ ecologisch werkprotocol waarin het projectplan is vertaald naar de praktijk of waarin wordt verwezen naar openbare en vigerende onderzoeksprotocollen/ handleidingen. Dit kan ook in tweede instantie ter goedkeuring worden aangeboden nadat de overwegingen rondom het besluit volledig zijn

“uitgekristalliseerd”.

Dit overzicht is mogelijk niet volledig, omdat niet alle handelingen en activiteiten in beeld zijn. Daarvoor ontbreekt de achtergronddocumentatie van de oude ontheffingen. Enkele aandachtspunten zijn:

- Vangen van vogels (mistnetten) loopt via een machtiging van het Vogeltrekstation;
- Vangen van vleermuizen via de commissie vleermuizenvangen.nl en de machtiging van de zoogdiervereniging;
- Het doden van beschermde soorten Wnb is zover wij kunnen overzien niet noodzakelijk voor de determinatie, mogelijk alleen voor de Bataafse stroommossel en platte schijfhoren;
- Als doden, vangen en vervoeren voor ander type onderzoek noodzakelijk is volgens de aanvrager dient dit goed te worden onderbouwd, vergelijkbaar met dierproeven (zie ook verder) er is geen redelijk alternatief mogelijk;
- Het verzamelen van eieren voor onderzoek wordt gezien als “doden” hiervoor geldt dezelfde noodzaak als hierboven genoemd;
- De noodzaak om beschermde planten te verzamelen dient ook onderbouwd te worden
- Het beschadigen van voortplantings- verblijf- of rustplaatsen moet zoveel mogelijk voorkomen worden en is alleen toegestaan als er geen andere mogelijkheid is;
- Als onherstelbaar beschadigen (vernielen) onderdeel uitmaakt van het onderzoek, bijvoorbeeld om een verblijfplaats nauwgezet in kaart te brengen (bijvoorbeeld van vleermuizen) zal gemitigeerd moeten worden en is een aparte ontheffing nodig;
- Artikel 3.34 het terug uitzetten van dieren op de plaats waar ze zijn gevangen is meestal niet het probleem; het terugzetten van gevangen (invasieve) exoten of terugzetten in een ander gebied als waar gevangen ligt een stuk gevoeliger;
- Herintroductie dient altijd bij LNV en de betreffende provincie apart aangevraagd te worden;
- Het opzettelijk doden van dieren in de meeste gevallen ook bij de betreffende provincie;
- Het houden van wilde dieren en ex situ onderzoeken valt behalve het vervoer (artikel 3.6 lid 2) onder de Wet dierproeven (art. 11) en Wet dieren en moet apart bij LNV worden aangevraagd;
- Dit geldt ook voor terreinen die vallen onder bevoegd gezag van RVO; o.a. defensie terreinen, hoofdwegen en de Noordzee;
- De niet-selectieve vangmiddelen die worden genoemd onder 3.9 verwijzen naar bijlage VI onderdeel a: van de Habitatrichtlijn, maar als je het artikel goed leest staat er “waartoe in elk geval behoren”, dit impliceert dat de lijst langer kan zijn en dat het criterium is; niet-selectief en ernstige verstoring van populatie of gevaar SVI. Een bredere aanvraag voor dit artikel voorkomt mogelijk discussies in het veld met toezichthouders;
- In dit kader moet ook artikel 3.24 lid 2 worden meegenomen.

Al met al dus kritisch kijken naar de noodzaak van de aangevraagde verboden, een verbod dat zekerheidshalve wordt aangevraagd, maar niet goed is onderbouwd, levert vrijwel zeker discussie op in de instemmingsronde. In de hoop jullie voor zover voldoende te hebben geïnformeerd. Vanaf 7 augustus ben ik twee weken met vakantie.

Met vriendelijke groet,

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen.

De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl